

El Pla de Roda

Les Masies de Roda

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camp del Sot, 08510.
Emplaçament Límit municipal amb Santa Maria de Corcó, a l'esquerra de la carretera C-153.

Coordenades:

Latitud: 41.99638
Longitud: 2.31666
UTM Est (X): 443404
UTM Nord (Y): 4649600

Classificació

Número de fitxa 08116-9
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: L'any 1752 es realitzaren obres de reforma i ampliació. L'any 1923 s'amplià l'entrada i es bastiren les arcades actuals.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (POUM, DOGC 5163 de 1/7/2008)
Número inventari IPA, 23052
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08115A0003011
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dj., 22/04/2010 - 02:00

Descripció

Masia formada per cinc cossos adossats, que li confereixen una planta més o menys rectangular. Consta d'un volum rectangular amb la coberta de teula de quatre vessants, situat a la banda de tramuntana de la construcció, que alhora presenta un petit cos adossat a la façana nord, amb teulada de tres aigües. El sector sud de la construcció presenta, a la banda de llevant, un cos de planta quadrada amb la coberta de tres vessants, i a la banda de ponent, un cos de planta i teulada pentagonal. Tots dos cossos estan units per un volum rectangular central, cobert per una terrassa al nivell superior. En general, la construcció està distribuïda en planta baixa i dos pisos, amb alguna part soterrada degut al desnivell del terreny. Totes les obertures presents a l'edifici són rectangulars o bé d'arc de mig punt, exceptuant les finestres de la planta baixa del cos pentagonal. La façana principal presenta dos arcs de mig punt arrebossats al cos situat al centre del parament, al que s'accedeix mitjançant unes escales exteriors de pedra. Damunt seu hi ha una terrassa descoberta amb balustrada de pedra. El cos de llevant presenta finestres rectangulars emmarcats en carreus de pedra a la planta baixa, mentre que al pis hi ha una galeria de quatre arcs de mig punt, sostinguts per columnes, coberta per un embigat de fusta. El cos pentagonal presenta finestres rectangulars a la planta baixa, amb les llindes esglaonades. La central presenta una inscripció gravada: "JOSEP ARISA ANY: 1923". Al pis hi ha tres finestres balconeres de mig punt, protegides amb baranes de fusta. De la resta de paraments destaquen les obertures de la façana de llevant de la masia, totes rectangulars. A la planta baixa hi ha petites finestres bastides amb quatre carreus mentre que als pisos superiors es combinen les finestres simples, amb els ampits motllurats, i finestres balconeres. Del cos adossat a tramuntana cal destacar la galeria del nivell superior, oberta a l'exterior mitjançant obertures d'arc deprimat còncau, amb les llindes de fusta i protegides per baranes de fusta. A tramuntana de l'edifici hi ha un pati tancat al que s'accedeix pel costat de ponent, mitjançant una porta rectangular amb els brancals bastits en maons, la qual està protegida per una teulada de dos vessants. Presenta la data 1926 damunt del portal. Aquest espai de pati està delimitat al nord per tres volums auxiliars destinats a les tasques agrícoles i ramaderes. La masia presenta els paraments arrebossats i emblanquinats mentre que els volums auxiliars més antics estan bastits en pedra i amb les obertures fetes en maons.

Història

L'origen del mas Pla es remunta al segle XIII. La nissaga Pla apareix documentada l'any 1208 en relació a Bernat de Pla de la parròquia de Sant Pere de Roda. A finals del segle XVI, el Pla apareix mencionat en un llistat de masos del terme i, posteriorment, en el Cartoral de Roda corresponent als anys 1639-1651, el qual inventaria els masos situats en el terme municipal, fora del nucli urbà de Sant Pere de Roda. La família Pla s'emparentà, al llarg del temps, amb les famílies Corcó de Manlleu, Llafrenca de les Masies de Roda, Fàbrega de Castellterçol i els Pallàs de Sant Julià de Vilatorrada. L'època d'esplendor econòmica del Pla s'inicia a mitjans del segle XVIII fins la dècada dels seixanta del segle XIX, sobretot amb la gestió de Pau Pla i Llafrenca. A principis del segle XIX, en el llistat de la concòrdia signat poc després de la separació dels municipis de Roda de Ter i Les Masies de Roda (1803-1805), apareix mencionat el Mas Pla i les seves masoveries de Masdamunt, Granotera i Pla Xic o Pla Condal, propietat de Pau Pla i Llafrenca. El Mas Monjo i Casserres també foren masoveries de la propietat del mas, aquest últim adquirit l'any 1774. En el Reial Cadastre de l'any 1813 es recullen les tributacions que Pau Pla i Llafrenca havia de fer per les seves propietats (ROVIRA, 2005: 134). Destaca el fet que les masoveries de Masdamunt, Pla Xic i Granotera es consideren de tercera categoria, mentre que el Mas Monjo i Casserres són de segona. A mitjans del segle XIX, la propietat del mas Pla passa a la família Arisa, emparentada amb els Pla pel matrimoni de dos dels seus descendents. En aquest moment, la finca es recuperà, així com les masoveries subsidiàries i les terres de conreu. En Josep Arisa Solerdelloveres encarregà l'any 1923 a l'arquitecte Miquel Pallàs Sala una

reforma de la finca. S'amplià l'entrada i es construïren les arcades actuals. Es té notícia que la casa del Pla havia disposat d'una capella particular bastida al segle XVIII i dedicada a Sant Ignasi i Sant Francesc Xavier, on s'hi feia missa pels veïns de la zona. Com anècdota cal destacar que les cendres de l'escriptor català Miquel Arimany (1920-1996) foren escampades dins l'heretat.

Bibliografia

AADD (2010): "Premi literari Miquel Arimany", a El Masienc, butlletí informatiu de les Masies de Roda, núm 8, Ajuntament de les Masies de Roda, pàg. 18. H. M. TALLER D'ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ S. L (2008): "Catàleg de béns d'interès històric arquitectònic i paisatgístic". POUM de Les Masies de Roda de 30 de abril de 2008, Vic. IPA. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Les Masies de Roda, 1992. ROVIRA I MONTELLS, J.M. (2005). "Les Masies de Roda. Història del nostre poble", Ajuntament de Les Masies de Roda, Les Masies de Roda.

